

ولولا دفع الله الناس بعضهم ببعض لهدمت صوامع وبيع و صلات و مساجد يذكر فيها اسم الله كثيرا ولينصرن الله من ينصره ان الله لقوى عزيز

ديکھ و عيشت

زمان تا عيسی ۳۱ دیکابر ۱۹۰۶ سنه سنه
دوامی ۴ نچی سنه

اور نبورع ایچون

سنه لك بهاسی ۳ صوم « تین یارم سنه لگی ۱ » ۵۰
اوج آیلغی. ۱ « «
چیت شهرلرگه
سنه لك بهاسی ۴ صوم « تین یارم سنه لگی ۲ » «
اوج آیلغی. ۱ « ۲۰
بر آیلغی. . « ۵۰
چیت ملسکتلرگه
سنه لك بهاسی ۶ صوم « تین یارم سنه لگی. ۳ » «
اوج آیلغی. ۲ « «

اور نبورغ ژورنال « دین و معیشت » تلفون نومبر ۲۸۶

بره ملام ۱۲ تین

بیار لگان یازو
لری اوزگار تورگه
اداره اختیار لیدر
باصلمغان یازولر
کیرو فایتار لمان
مارقه سن خطلر
قبول ایلاماز
آدرس آلماشترو
غە ۲۱ تین آلنور.
آدر یسنی آچق
یازولری اوتنوله.
آدر یسنن مقلالار
درج ایلاماز.

بر ملام
۱۲ تین

هفته ده بر مرتبه نشر اولمان دینی، فنی، ادبی و سیاسی ژورنالدر

شهر ایچی شا کم دلرینه یلغه ۲ صوم ۵۰ تین چیت شهر شا کردلرینه یلغه ۳ صوم در.

دین و معیشت ژورنالی ننگ مطبعه سنه
باصلوب چقدی

علاوه تاریخ ادیانہ

انچی ردیه جز

بو رسالده موسی بیگینیف نك اهل السنة والجماعت مذهبه مخالف اعتقادلری بیان ایدلنوب بو باطل اعتقادینه اور-
نورغ نك مشهور و معتبر الماملری طرفندن ردیه لر یاز-
لمشدر. كذاك باشقه شهرلر نك فضلاء و معتبر علمالری-
طرفندن موسینك هر جمله سینه قدر شرعی و قرآنی جوابلر
یازلوب املر طرفندن تصدیق اینلنوب میدانه قویلعان
ردیه لر درج ایلامشدر.

حامی دین و مروج شرع قویم مبین صدنده اولان
اهل علمگه خصوصاً اهل السنة والجماعت مذهبنده اولان اهل
دیانت که بو کتابنك بر نسخه سنی یاننك بولندرماق مارقیو-
ن و اهل اعتزال طرفندن ایراد ایدلان ادله سطیحه لر نك کوللرنی
کوککه اوچرور ایچون بغایت ضروردر فرصت فوة ایتند
رمانیچه آشغوچیلر نهایت درجه ممنون قالاچقلر. در. کتاب
۵۰ صحیفه دن عبارة اولوب حقی فقط ۳۰ تین در یونندن
صونگنی جزئی نجات عمومینك یوقلعی، خلونك ابیبتی حقلر
بو تگ خلافینه موسی نك کیمترگان برهانلر نك عدم صحتی حقلر
اوله چقدر. ۲ نچی جز ده باصله باشلادی انشاء الله تیزدن بنسه کیرک.

فهرست

مسئله
عبارة فقهاء
مدافعه و بیان حطیئات موسی
پرواز فلسفه سینه ردیه
زمان اوزگاروی
بزم معلم لر
اظهار حقیقت
قصیده
تورلی خبرلر
خارجی خبرلر
اورنبورع خبرلر
اداره دن جوابلر

مسئله

توبانك ياز يلاچق سؤالرمزه محترم «دين و معيشت»
مجله مباركه سيله جواب ويزما كنگزي كمال تواضع
ايله التماس ايديورم.

ؤوزه واي استانسه سنده خير الله يهاشوق.

۱ نچي بزم طرفارده ساماوار اچنك كوكل پشروب
آشامق معروفدر، اما شول كوكل پشكان صوني اچمك
درست اولورمي؟

۲ نچي لباة (اغز، اووز) هر گمنك آشاديقي آشي
در بو برنچي كونلرنده زياده سيله قانه مشابه در بوني
آشاو كراهتنز جائزمي؟

۳ نچي يرني تيرهن فازوب صو چقغان صوكنده او
ستينه بدر ف (بيت الخلاء) ياصاب شونده تباول و تغوط
قيلو درستمي؟

۴ نچي هيچ بر اونك تقديره اعتماد ايدوب گناه
قيلوي درست دكل قيلورسه تقدير له قيلدوم ديه، لوم
و عتابدن فور تلمز و تقدير له احتجاجي عذر سايلمز. اما
آدم عه منك موسي عه غه اتلومني عالي امر قدر الله
تعالی قبل ان يخلقني باربعين عاما ديمه كي نصل عذر
اولا بيلور و بو سوزله موسي عه مه غلبه ايدر؟

اداره

۱ نچي سؤالنگ جوابي- كوكل نك طشنده نجاسته بو
اماسه كوكل پشكان صوني اچو درستدر. چونكه يگي
صالغان كوكل يوش اولديغي حالده طاهر در صوغه
توشسه نجسلا ميدر. يوش كهكاند نصوصه توشسه
بيكر اك نجسلا ميدر. (وانفحة الميتة و لبنها في ضرعها
وقشر البيضة البارحة والسخلة المساقط من امها وهي
مبتلة طاهرة عند ابيحنيفة رحمه الله كذا في محيط السمر
خسني) هنديه ج ۱ صحيفه ۲۴

۲ نچي سؤالنگ جوابي- بو مسئله نك خصوصه روايه

كوره آلدق. مع مافيه كراهه تنزيهيه دن خالي اولماسه
كرك.

۳ نچي سؤالنگ جوابي- صو كرك جاري و كرك را
كد اولسون آكنا بول ايتمك مكر و هدر.

(البول في الماء الجاري مكر و كذا في الخلاصه.
ويكره البول في الماء الراكد هو المختار كذا في التتار
خانيه. هنديه ج ۱ صحيفه ۲۵)

۴ نچي سؤالنگ جوابي- آدم عليه السلامك (اتلو
منى) ديكان سوزي ثابت توكلدر. شونك اچون (قبل ان
در زمان ايله مقدر دكلدر. شونك اچون (قبل ان
يخلقني باربعين عاما) ديكان سوزني آدم عليه السلام
غه بلا تاويل اسناد ايتمك صحيح اوله ماز. همك قرآن
كريمده طه سورهنده ۱۱۹ نچي (وعصى آدم ربه
فغوى) آيت كريمه سي همده (ثم اجتبا ربه فتاب
عليه وهدى) آيت كريمه سي (اتلومني) سوزينك عدم
ثبوتنه دلالة قيلدر.

خادم دمدم اسفنديار مظفروف طرفندن سؤالار:

۱ نچي سؤال بر كهمه بربر شرطه تعليم ايدوب
كلما تزوجت ايله قسم قيلسه بعد تحقق الشرط قسم
قيلو چينك خاتوني طلاق بوله مي؟ مثلا زيد عمر كه ايتيه:

«من سكتا والله ضرر فصد ايتمام اكر قصد ايتسام هر
بر نكاحلنغان خاتونم طلاق بولسون» دي، شوشي صو
رتده زيد عمر كه ضرر قصد فياسه خاتوني طلاق بوله مي؟

۲ نچي سؤال- شوشي صورتنده زيدنك خاتوني طلاق
بولسه هم بر عالم آكنا ايتسه ايندي سنك خاتونك
طلاق بولدي ديب زيد هيچ بر اعتبار غه آلمى شول
خاتوني ايله بر كه همان معيشت قيلوب تورسه زندان
حساب قيلنوب زيد فاسق معلن بوله مي؟

۳ نچي سؤال زيد فاسق معلن بولسه آكنا زكوة

عشر فطره کبی صدقات واجبہ لاری بیرگان کشینک اوستوندن واجب ساقط بولہمی؟

اداره

۱ نچی سوآلنک جوابی-تعليق ده معاق علیہ طابلد- یسه البتہ طلاق واقع بولہدر. بناء علیہ زیدنک عمر گه ضرر قصد قیلوی طابلد یسه زیدنک خاتونینہ طلاق واقع بولہدر.

۲ نچی سوآلنک جوابی-خاتونینک طلاق بولغاننی بیلہ توروب معاملہ زوجیتہ بولوق مجاہرہ بالفسق بولہدر چهار فسق لوق قیلوچی البتہ فاسق معلن بولہدر.

۳ نچی سوآلنک جوابی-فاسق معلن اعلان فسق سببلی مسلمانلقدن چقمی مسلمان بولوبده فقیر بولغان کشیگه واجباتنی ویرمک ایله بروچینک اوستوندن و- جب ساقط بولہدر. حتی فطره فی ذمی که ده برو جائز در. اما اولی صالح و تقوی بولغان کشیگه بر مکر. بر ضیافت مجلسنده میر حیدر افندی کور پاچوف بویله بر مسئلهنی اورتهغه قویدی " بزنگ اورنبورغ اورسکی وسائر یر اردن مسلمانلر پتربورغغه اوگوز حیوانلری یباروب ساتدره لر. اگر تری حیوان نك بازار ییموشاق بولسه حیوان صاحبی صوید- روب ایت قیلوب ساتارغه قوشه یاخود اول قوشها سده آنداغی وکیللری اوزی صویدروب ساته در.

لکن صویو مسئله سنه کلسک پتربورغده اصلاصو یو دیکان نرسه یوق. بلکه حیواننک بوغازینی توتوبده قارامیلر باری یوراک قانن آغزوب فنه او لتورہ لر.. بناء علیہ بو مالک میتہ بولونده اصلا شهبه یوق. شولای بولغاچ موندن مال یباروب صا تدروچی مسلمانلر میتہ ساتدرغان بولمایلر می؟ بو نك آچه سی مسلمانغه حلال اولامی؟ اوللرده بواش منم اوزمدانده واقع بولغان ایدی" دیدی.

اداره

بز شوشی سوآلگه مجله ده جواب یازونی وعده قیلمش ایذک. شول وعدمزنی ایفا ایته مز. جواب: پتیر

بورخه حیوان یباروچی کشیلر نك آنداغی وکیللری مسلمان بولماسه اول وکیل نك شول طریقہ حیواننی اولتورتوب ساتوب یبارگان آچه سی حیوان صاحبلر ینہ حلالدر. زیرا حیواننی اواتورتوچی مسلمان اولہد یغی کبی ساتوچیده مسلمان توگلددر. مسلمان بولغان کشیلر نك اوز دینلرنده درست بولغان طریق ایله حیوان اولتورتوب ساتولری جایزدر یعنی عالی روا یه بیعلری صحیحدر. (والذمی کالمسلم فی بیع غیر الخمر والخنزیر ومیتة ام تمت حتف انفها بل بنحو ختق اوزبخ مجوسسی فانها کخنزیر. وقد امرنا بترکم وما یدینون) درالمختار باب المتفرقات اوز اوزندن اولسگان حیوان ایله کشی اولتور گان حیوان آراسنده شریعة نظرندہ فرق واردر. اوز اوزندن اولسگان حیوان فی مسلمان بولغان کشیلر نك ده ساتوی درست توگلددر. یعنی اسلام مملکتلرنده اوزی اولسگان حیواننی ساتودن مسلمان بولغان کشیلر نك ده حکومتنک طیوی تیوشلیدر. اما کشی اولتورگان حیواننی ساتودن مسلمان بولغان کشیلر نی طیو حکومتک لازم توگلددر. (ثم ان هذا علی روایة ان بیع مالم یمت حتف انفه صحیح بینهم. وفی روایة انه فاسد. بخلاف امامات حتف انفه فان بیعه باطل فیما بیننا و بینهم کامر اول البیع الفاسد.)

ردالمحتار ج ۴ صحیفه ۲۲۵

حتف انفله اولسگان بلکه بشقه طریقله اولتور- لگان حیواننی مسلمان بولغان کشیلر نك بیعلری درست دیگان روایتک بناء بیع صحیح ایله حاصل بولغان آچه البتہ حلالدر. وکیل یبارگان آچه نك حیوان خواجه لرینہ حلال بولماقی ایچون دخی بشقه روایتلرده واردر، اوزو نغه کتماسون ایچون شوشی قدر ایله اکتفا قیلدق. ار باینه معلومدر.

مسئله

توبانك ياز يلاچق سؤالرمزه محترم «دين و معيشت»
هجله مبار كه سيله جواب ويزما ككزى كمال تواسـع
ايله التماس ايدييورم.

ؤوزه وای استانسه سنده خير الله يماشوف.

۱ نچی بزم طرفلرده ساماوار اچنك كوكای پشروب
آشامق معروفدر، اما شول كوكای پشكان صونى اچمك
درست اولورمى؟

۲ نچی لباه (آغز، اووز) هر گمك آشاديقى آشى
در بو بر نچی كونلرنده زياده سيله فانه مشابه در بونى
آشاو كراهتنز جائزمى؟

۳ نچی يرني تيرهن قازوب صو چقغان صوكنده او
ستينه بدرف (بيت الخلاء) ياصاب شونده تباول وتغوط
قيلو درستمى؟

۴ نچی هيچ براونك تقديره اعتماد ايدوب گناه
قيلوى درست دكل قيلورسه تقديرله قيلدوم ديه، لوم
وعتابدن فورتلمز وتقديرله احتجاجى عنر سايلمز. اما
آدم عه م نك موسى عه م غه اتلومنى على امر قدر الله
تعالى قبل ان يخلقنى باربعين عاما ديهه كى نصل عنر
اولا بيلور وبو سوزله موسى عه م غلبه ايدر؟

اداره

۱ نچی سؤالنگ جوابى- كوكاى نك طشند نهچاسته بو
اماسه كوكاى پشكان صونى اچو درستدر. چونكه يئگى
صالغان كوكاى يوش اولديغى حالده طاهر در صوغه
توشسه نهچسلاميدر. يوش كهكاند ن صوگه توشسه
بيكر اك نهچسلاميدر. (وانفعة الميتة ولبنها فى ضرعها
وقشر البيضة البارحة والسخلة الساقط من امها وهى
مبتلة طاهرة عند ابيحنيفة رحمه الله كذا فى محيط السر
خسى) هندیه ج ۱ صحيفه ۲۴

۲ نچی سؤالنگ جوابى- بو مسئلهنگ خصوصنه روايه

كوره آلمدق. مع مافيه كراهه تنزيهيه دن خالى اولماسه
كرك.

۳ نچی سؤالنگ جوابى- صو كرك جارى وكرك را
كد اولسون آكئا بول ايتمك مكر وهدر.

(البول فى الما الجارى مكر وه كذا فى الاخلاصه.
ويكره البول فى الما الر كد هو المختار كذا فى التتار
خائيه. هندیه ج ۱ صحيفه ۲۵

۴ نچی سؤالنگ جوابى- آدم عليه السلامك (اتلو
منى) ديكان سوزى ثابت توكلدر. شونك اچون (قبل ان
در زمان ايله مقدر دكلدر. شونك اچون (قبل ان
يخلقنى باربعين عاما) ديكان سوزنى آدم عليه السلام
غه بلا تاويل اسناد ايتمك صحيح اوله ماز. همك قرآن
كريمده طه سورهنده ۱۱۹ نچی (وعصى آدم ربه
فغوى) آيت كريمه سى همده (ثم اجتباه ربه فتاب
عليه وهدى) آيت كريمه سى (اتلومنى) سوزينك عدم
ثبوتنه دلالة قيلدر.

خادم دمدم اسفنديار مظفروف طرفندن سؤالدر:

۱ نچی سؤال بر كهمسه بربر شرطه تعليق ايدوب
كلما تزوجت ايله قسم قيلسه بعد تحقق الشرط قسم
قيلو چينك خاتونى طلاق بوله مى؟ مثلا زيد عمر كه ايتنه:

«من سكا والله ضرر قصد ايتمام اكر قصد ايتسام هر
بر نكاحلنغان خاتونم طلاق بولسون» دى، شوشى صو
رتده زيد عمر كه ضرر قصد قياسه خاتونى طلاق بوله مى؟

۲ نچی سؤال- شوشى صورتنده زيدنك خاتونى طلاق
بولسه هم بر عالم آكئا ايتسه ايندى سذك خاتونك
طلاق بولدى ديب زيد هيچ بر اعتبار غه آلمى شول
خاتونى ايله بر كه همان معيشت قيلوب تورسه زندان
حساب قيلنوب زيد فاسق معلن بوله مى؟

۳ نچی سؤال زيد فاسق معلن بولسه آكئا زكوة

عشر فطره کبی صدقات واجبہ لرنی بیرگان کشینک اوستوندن واجب ساقط بولہمی؟

اداره

۱ نچی سوآلنک جوابی-تعلیق ده معاق علیہ طابلد- یسه البتہ طلاق واقع بولہدر. بناء علیہ زیدنک عمر گہ ضرر قصد قیلوی طابلد یسه زیدنک خاتونینہ طلاق واقع بولہدر.

۲ نچی سوآلنک جوابی-خاتونینک طلاق بولغاننی بیله نوروب معاملہ زوجیہده بولوق مجاہرہ بالفسق بولہدر جہارا فسقلق قیلوچی البتہ فاسق معلن بولہدر.

۳ نچی سوآلنک جوابی-فاسق معلن اعلان فسق سببلی مسلمانلقدن چقی مسلمان بولوبده فقیر بولغان کشیگہ واجباتنی ویرمک ایله بروچینک اوستوندن و- جب ساقط بولہدر. حتی فطرہنی ذمی کده برو جائز در. اما اولی صالح و تقوی بولغان کشیگہ برمکدر. بر ضیافت مجلسندہ میرحیدر افندی کورپاچوف بویله بر مسئلہنی اورتہغہ قویدی " بزنگ اورنبورغ اورسکی وسائر یراردن مسلمانلر پتر بورغغہ اوگوز حیوانلری یباروب ساتدرہلر. اگر تری حیوان نک بازاری یموشاق بولسه حیوان صاحبی صوید- روب ایت قیلوب ساتارغہ قوشه یاخود اول قوشها سده آنداغی وکیللری اوزی صویدروب ساتہدر. لکن صویو مسئلہسنہ کلسک پتر بورغده اصلاصو یو دیگان نرسہ یوق. بئکہ حیواننک بوغازینی توتوبده قارامیلر باری یوراک قانن آغزوبقنہ او لتورہلر.. بناء علیہ بو مالک میتہ بولونده اصلا شبہه یوق. شولای بولغاچ موندن مال یباروب صا تدروچی مسلمانلر میتہ ساتدرغان بولہایلرہمی؟ بو نک آچہسی مسلمانغہ حلال اولامی؟ اوللرده بواش منم اوزمدانده واقع بولغان ایدی." دیدی.

اداره

بز شوشی سوآلگہ مجلہ ده جواب یازونی وعده قیلمش اینک. شول وعدمزنی ایفا ایتہمز. جواب: پتر

بورغہ حیوان یباروچی کشیلرنک آنداغی وکیللری مسلمان بولماسه اول وکیل نک شول طریقہ حیواننی اولتورتوب ساتوب یبارگان آچہ سی حیوان صاحبلر ینہ حلالدر. زبرا حیواننی اولتورتوچی مسلمان اولہد یغی کبی ساتوچیدہ مسلمان توگلدر. مسلمان بولغان کشیلرنک اوز دینلرنده درست بولغان طریق ایله حیوان اولتورتوب ساتو لری جائزدر یعنی عالی روا یہ بیعلری صحیحدر. (والذمی کالمسلم فی بیع غیر الخمر والخنزیر ومیتہ ام تمت حتف انفها بل بنحو ختق اودبخ مجوسی فانها کخنزیر. وقد امرنا بترکهم وما یدینون) درالمختارباب المتفرقات اوز اوزندن اولگان حیوان ایله کشی اولتور گان حیوان آراسنده شریعہ نظرندہ فرق واردر. اوز اوزندن اولگان حیواننی مسلمان بولغان کشیلرنکده ساتوی درست توگلدر. یعنی اسلام مملکتلرنده اوزی اولگان حیواننی ساتودن مسلمان بولغان کشیلرنی ده حکومتنک طیوی تیوشلیدر. اما کشی اولتورگان حیواننی ساتودن مسلمان بولغان کشیلرنی طیو حکومتکہ لازم توگلدر. (ثم ان هذا علی روایة ان بیع مالم یمت حتف انفه صحیح بینهم. وفی روایة انه فاسد. بخلاف مامات حتف انفه فان بیعه باطل فیما بیننا و بینهم کما مر اول البیع الفاسد.) رد المحتار ج ۴ صحیفہ ۲۲۵

حتف انفه اولہگان بلکہ بشقہ طریقلہ اولتور- لگان حیواننی مسلمان بولغان کشیلرنک بیعلری درست دیگان روایتکہ بناء بیع صحیح ایله حاصل بولغان آچہ البتہ حلالدر. وکیل یبارگان آچہ نک حیوان خواجہلرینہ حلال بولماقی ایچون دخی بشقہ روایتلرده واردر، اوزونغہ کتماسون ایچون شوشی قدر ایله اکتفا قیلدق. اربابنہ معلومدر.

عبارة فقهاء

حرمتلو و محترم ۱۴ نچی نو دیر دین و معیشت مجله
سنده م. ب. طرفندن سوال اولمش زید اوزی ننگ
زوجہ سی ہندی امام عمر حضورندہ خلع قلمافچی
بولغاندہ شول وقتدہ امام عمر زیدکہ سن زوجہک
ہندی بقیہ مہر نفقہ عدہ برابر نہ خلع قلدگمو دید
کدہ زید قلم قلم دیسہ شونک بعدندہ امام عمر
خلع قلم دیب ایت دیسہ زید اوچونچی دفعہ خلع
قلم دیسہ شونک حکمی نچوک دیسہ سوال کا جواب:
اول خلع بردن آرتو برلہ بر باین طلاقدن آرتوق بولما
یدر، چونکہ خلع خلع غہ ملحق بولما یدر چونکہ خلع بر
لان باین بولدر باین باین غہ ملحق بولما یدر (ولو
خالعیا بمال ثم خالعا فی العدة لم یصح کما فی القنیة
ولکن یحتاج الی الفرق بین ما خالعا بعد الخلع حیث
لم یصح و بین ما اذا طاقها بمال بعد الخلع حیث یصح ولا
یجب المال (بحر الرائق من الجلد الرابع فی باب)
الخلع صحیفہ ۷۷

قوله لکن یحتاج الی الفرق الخ اقول الفرق ظاهر
وهو ان الخلع بعد الخلع لا یصح لان البائن لا یلحق
البائن اما الطلاق بمال بعد الخلع انما صح لانها بالخلع
بانت منه والطلاق بمال لا یفید البینونة لوصولها قبله
الخ فیقع بالطلاق الرجعی فقط والرجعی یلحق البائن
(منخة الخالق علی البحر الرائق).

علی خلفہ استرلی باشی.

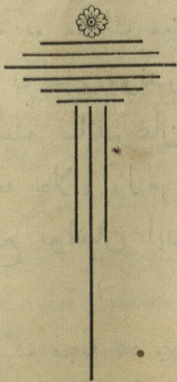
عزتلو مز محرر افندیان بعد الاستدعاً ۱۴ نچی نومر
مجلدہ م. ب. طرفندن واقع سوال ننگ جوابندہ بو
توغریک صریح عبارہ کورہ المادق تابوب یازوچی لار
بواسہ مع الممنونیة قبول ایسدرز دیگان سورگزی
کوروب قولدہ بوغان کذاب لارنی فارادق درالمختار

نک کتاب طلاقنک باب کنایاتدہ (لا یلحق الباین البای
ین اذا مکن جعلہ اخبارا عن الاوّل کانت باین
باین) دیگان سوزی زیدنک قلم قلم خلع قلم
دیگان سوزندہ بر باین واقع بولب باشقہ لاری
اخبار عن الاوّل بولوندہ صریح کبی در. چونکہ
اولکی قلم خلع قلم دیگان سوز بولغان اوچون
بر باین واقع بولورغہ تیوش ثانی ثالث کذالک
باینی ایقاع بولعان اوچون اولکہ لاحق بولماسقہ
تیوش فتوی ہندیہ کناہی فصلندہ مذکور عبارة بعینہ
بار ابن عابدین دہ مذکور قولنک شرحنک ومنها ما
فی الکافی دیگان سوزدن باشلاب لم یقع علیہا شیء
کہ قدر مذکور مسئلہ بردن آرتقنک عدم وقوع
عندہ صریح در.

قزان اویازی الوغ منگار اولینک امامی
محمدیونس داملا ضیاء الدین اوغلی آرسلانف

ادارہ.

کریک ملا علی خلفہ جنابلرینہ و کریک ملا محمد
یونس حضرت جنابلرینہ تشکر ایک مز. فارہ فامش
ملا احمد الباصری حضرتندن عبارہ فقہا یازلمش
مکتوب عالی لری کلدی. آکا ہم تشکر ایسده مز.
نقط مقالہ اوزون اولدیغندن اوشبولر ایله کفایہ
لندک.

مدافعه

اوتـكان نومردن ما بعد

کنديمه معلوم اولان حکمتلر ايلان محکمدر. ايهدی حال بويله ايکن - معلومکز اولسون که: شول هر قايو کزه و هر زمان کفایه ایدرلک کوب نعمتی بوندن صوگ علمی ایلان عامل اولانلر کزه توزیع واحسان ایدچاکم.»

اگر بونی اصل مفهومی معانظه شرطیله و بر قدر اختصار اوزره عربیه که ترجمه ایتساک بویله چغار: «عنابی اصیب به من اشأ و نعمتی وسعت کل عالم فسا جعلها للذین یعملون بعلمهم منکم» بو ایسه طبق النقط بالنقط آیت مذکور ه نك تر تبیینه موافقدر. حالبوکه بو کی عبارتی جمیع محاوره لرده - بر فائده نك کوب کشیره کفایه اید چکی حالده بعضیلرینه بر سبیدن عتاب ایدرک اول فائدهنی آنلردن منع ایتمک و آخر لرینگده بر قدر لیاقة لری اولدقندن فائدهنی آنلره تخصیص ایتمک محلنده استعمال اولنور، ذاتا شو مقصو دی ایگ بلیغ و موجز صورتده اداء ایدن عبارتده بودر.

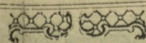
بو ایسه تخصیص دگلده نهدر؟

حاصلی: بو تخصیص اصطلاحی تخصیص مصداقندن دگل ایسه تخصیص بالعبارة بولوب (افعل) صیغه سینه نسبة (اطلب منك الفعل) قبیلندن بر تخصیصدر. بونده هیچ بر منصفنك شبهه سی اولمسه کیرکدر. اهل السنة والجماعة بونی تقید و تخصیص دیه شلر ایسه مراد لری البته بودر. بس قایده قالدی آیت کریمه نك (الحيوان یهشی - الانسان یهشی) جهله قبیحه سیله مناسبتی؟! ایهدی اگر موسی اوزینه بر اصطلاح یاصاب «بن بویله لری تخصیص دیمه یورم» دیورسه بزه ضروری یوق اوزینه فایده سی یوق، چونکه آیت کریمه نك معنا سی اهل السنة والجماعة آگلاغانچه بولونی اوزیده قائل بولغان بولادر. وهو المطلوب.

حر متلو او قوچیلر!

دقت ایدکز! بو آیت جلیله نك مضمون منیفینی و افادۀ بلیغه سیننی بر قدر گنه تقریب و افهام او چون الله نك عونیله بنده بر تمثیل کیتوره یمده تطبیقنی وجدان کزه تابشیرایم:

من القديم شهر نك علماسینه بلا تفریق انعام واحسان ایتمکنی عادت ایدنمش بر امیر بر کون بعض علما که عتاب ایدرک انعامندن محروم ایتمک قصدیله شهر نك فقط علماسینی تخصیص ایدرک انعام ایدر. صوگره امیر نك انعامندن محروم قالان علماء طرفندن امیر حضره لرینه تور لیچه شکایت لر اوفکه لر و بعضی سندنده - انعامنك اولگیچه عامل، غیر عامل بلا تفریق دوام ایتمه سی خصوصنده رجالر ایرشور. امیر حضره لری بونی کوردکده کندی اشنده اختیارلی حکمتای - واسته دیکی وقتده استه دیکی کبی اش قیاما غه تام حقوقلی ایدیکنی بیان ایدرک اوشبو روشده بر اعلان نشر ایدر: «بن انعام و عتابده کامل اختیار لی من. بن آراکز دن بعض جنایتی استه دیکم ذات لره عتاب ایدرک انعامندن محروم ایتسه م یا خود ایتمش ایسه م هیچ کمنک بنکا اعتراض و اوفکه ایتمه که حق یوقدر. و رجالر یق قبول ایتمک و ایتمه سک اختیار بنهدر. و هیچ بر اشم حکمته سز دگلدر. اشمده گی حکمتیه مطلع اولمدیغکز حالده «امیر نك حالینه نر بة شو مناسب دگل، بیله ایتمه کی لازم...» دیه بنم اشمه مداخله یوللو لقر دیلر ایتمه که هیچ بر کزن نك حق یوقدر. نعمتم ایسه غایت فر اوان اولوب بو کونکه قدر هر قايو کزه کفایه ایندیکی کبی هر زمان کفایه ایدر لیک درجه واسعدر. بعض ذاتلردن منع ایتمکم حاشا نعمتنك آز لشدن یا خود بخل و ظاهمدن اولمیوب

اشته اوشبو قدر چك بيان تهنه دنده معلوم اولنور
 كه: اگر بالفرض قرآن كرىده كفار نك آخر تده
 رحمتدن محروم اولولرى حقنده اوشبو آيت كرىمه
 دن باشقه بر آيت بولماسه ايدى، اهل السنة والجمعا
 عتك شو اعتقادلرينه دليل اولمق اوچون شول آيت
 كرىمه كفائيت ايدر ايدى. حالبوكه آنلر بو اعتقادلر
 نده فقط شو آيته گنه تمسك ايتمديلر. موسى نك «اهل
 كلام شوگاغنه تمسك قىلا» ديديكى صرف بر يالغان
 بلكه قرآنده صحيفه صاين ديورليك كفار نك ناره
 خلودارينه دائر صب صريخ آيه لريد، كورديلر او-
 قديلر و آنلر نك عدل شهادت لريله ده اوشبو «ورحمتى
 وسعت كل شىء» جمله جليله سيني (فسا كتبها للذنين
 يتقون) جمله كرىمه سيناك مخصص اولمه سيله حكم
 ايتديلر. بو سببدن كرك ابليس و كرك موسى كى
 بر طرفدن مذكور (وسعت كل شىء) گه تمسك ايدرك
 آخر تده ابليس و كفار نك ده نجاتينى دعوى ايدة با-
 شلانسه، سوا اينه كوره جواب اوله رق «يوم آخر تده
 فسا كتبها ايلان مخصوص و مقيددر» ديب كه جواب
 بيله تورغان بولنغان. يوخسه باشقه دليل يوقلندن دگل.
 موسى نك كوزينى تعصب پردهسى قابلامش ميدر
 شوشندن باشقه سيني كور مكان كى مذكور اعتقاد
 خصوصنده اهل السنة والجماعة نك دليلى شوشى غنه
 ديب بلوب «شوشى آيت نك ترتيب و مفادلرينى
 بوزوب چغاره آلسام مقصودم حاصل اولدى، ابليس
 و آنك اتباعى اولان كفار بار چاسى جنة لره كروب
 طولدى» ديمشه ايگ برنجى برهان ديدرك شو آية
 كرىمه يى تحقير ايتمش. شو آية جليله حقنده «كفار
 گنه دگل حتى ابليس و شيطانلره قدر هر بر فردنك
 منگو جنة ده فالولرينى قطعا و بيك آچق افاده قىلا»
 ديمك قدر دها بر آية دن استهزا و حقارة بواورمو؟
 بوندن صوك موسى (اهل كلام ديه تعبير ايدرك
 اهل السنة والجماعته توغرىسى قرآن كرىمه ايتديكى
 افتراء سب و حقارتلرى اوچون اعتدار قىلانداى
 بولوب اولگيدن زياده افترائى متضمن اولان شول
 سوزلرينى دييور، «خطابه شدتمزى اهل كلام

بزه شايد عفو ايدر لر. زيرا همه عالم انسانيتى و
 بد صورتده اولدرده ياقمق كى تساوتلره بزم طر-
 فدن كوستر مش شو شدت اضطرار حكيميله اختيار سز
 چممش بر حركه در.» اشته موسى بيگيىنى موسى
 ابن عمران كى كورن ذوات كرام دفة بيورسون
 لر! اشته موسى لرى نك خلقى! اشته محرر، اشته
 اديب! موسى لرى نك ايچى اهل السنة والجماعته
 عداوة ايلان طولم شده ضبطه مجالى قاله ابوب پاطلا
 يارق نه كى نجاسة لرى فيشقروور. نه قدر يالان:
 نه قدر افتراء، و نه قدر ملعنت! آخر تده انسانلرى
 اوده ياقمق الله تعالى گه مخصوص بر اشدر. بنده
 اشى دگلدر. اهل السنة والجماعة ايسه همه انسانلر
 اودده فالاجق ديدكلرى يوقدر. ديمك كه اشته ديكى
 انسانلرى اوداره ياقارق تعذيب ايدىچى بر الله در.
 بونك ايلان خبر بير گوچمه قرآن كرىمدر. اهل
 السنة والجماعة ايسه فقط بوگا اشانغوچيلدر. بونده
 (انسانلرى اوده ياقماقده) اهل كلام نك ذره چه دخلى
 و گناهسى يوقدر. موسى بونى بامز دگلدر. اويله
 ايسه انسانلرى اودده ياقمقى سبب و علة ايدرك
 موسى نك اهل كلامى سبب و حقارة ايتمكى اوغلم سيكا
 ايتهم، كيلنم سن دگلا! قىلندن حقيقه ده اهل كلامه او
 لميوب بلكه العياذ بالله الله تعالى گه و قرآن كرىمه
 اولديغينى انكاره هيچ كمنك مجالى يوقدر. ۲۲نچى شو
 راده «هيچ بر انسانى عيى و اعتقادى اوچون تكفير
 قيلمىز» ديه الله تعالى نك كلامينه فارسو عناد و انكارده
 بولنديقى بوگا شاهددر. اعداء الله نك اسرارى كيتد
 كچه ميدانه چقه قدر. كافر لره خلود فى النار يوق
 لغينى ماته قبول ايتدر مك بونلر نك بو كونه مخصوص
 آمال و مقدمه خبيثه لريد. اكر ملتة بو كون بونى
 يوتدرا بلسه لر يارينه هيچ كيمه و هيچ بر وقت عذاب
 اولميه چغينى ده يوتد ر مق فكرلرينى ده ميدانه قويا
 چقلرنده شبهه يوقدر. فقط بو بونلر نك مكر لريد.

(ومكر اولئك هو يبور)

آخرى وار. امام ثوبان.

پرواز فلسفه سينه رديه

بلده او فاده ملت اسلاميه نامنه تأسيس ايدلنگان مدرسۀ عاليه دينيه نك مؤسسہ لر ندين هم دائمی اولان اعضا لر ندين صوفيه بکه بنت سيد گراي جانتوريه افنديه حضرتي نك حميت عاليه لرينه بو اثر مني هديه ايتدم ديگان ضياء الدين الكمال انتهي مذکور اثرينه نام ويرگان فلسفه عبادات و فلسفه اسلاميه ديومذکور فلسفه سنك ملت اسلاميه ده بر ايجده ده يوقدر چونكه ملت اسلاميه منك علم فلسفسيه هيچ تعلقي و مناسبتی يوقدر علم فلسفه ده امور دينيه معلوماتي يوق فقها لر من علم فلسفسي غير نافع اولان علم ديودكر ايتمشلر در الاشباه والنظائر صاحب رحمة الله علم فلسفه حرام ديودكر ايتدی و مفسرين رحمة الله (ومن الناس من يشتري لهو الحديث) آية كريمه سنده الاشارة فيه الى طلب الفلسفة من علم الاكسير و اباطيل الزنا دقة و ترهاتيم لان هذه كلها سبب ضلالة الخلق

روح البيان في سورة لقمان (عم)

وقال الامام علي بن محمد المعروف بالخازن في تفسير قوله عز وجل (فاما جاءتهم رسلهم بالبينات فرحوا بما عندهم من العلم الاية) هو علمهم باحوال الدنيا وذلك في الحقيقة جهل فعلم احوال الدنيا والفلسفات لا يعدل عند الشارع جناح بعوضة و ثمرته لا يجدي نفعا في الآخرة بل من تضييع العرر الموجب للخسران و مساوة القلب قوله عز وجل (ثم كان عا- قبة الذين اسوا السؤي ان كذبوا بايات الله وكانوا بها يستهزؤن) وفيه اشارة الى طلبه العلم الدين يشر عون في علوم غير نافعة فان كل يوم يزداد قلة طلبه علوم الدين من علم التفسير والحديث و علم المنه و تكثر طلبه علوم الفلسفة و الزنا دقة ويسونها الاصول والكلام. علم دين فقهست تفسير و حديث هر گه خواند غير ازين كرد در خبيث. روح البيان و ديمشلم

در كه فلاسفه لر شرايع انبيايه سرفرو ايتمديلر زيرا ايمان و اعتقاد لر يوغندي؛ لاجرم اوقدقار ي علوم شيطانيه و بلدك لر ي معارف نفسانيه اولدي فلسفي لر نك قصدي احكام شرعيه ي ابطالدر فلسفه اسلاميه ديو آلداديلر استخفاف علماء و مجتهدين و استهزأ شرع ميين فيلديلر اول ايسه كفر در. (قال في الاشباه الاستهزأ بالعلم والعلماء كفر يعني العلماء الشرعية لا المتفلسفة وعن منية المفتي تخفيف العلم والعلماء كفر وعن الخزانة من اذل العلماء ينفي من البلد بعد تجديد الايمان) مذکور فلسفه اسلاميه مؤلفي خطبه حقه در «خلفاء راشدين و بعض اصحاب لر نك مدحنی خطبه لك لر دين جغار رغه تيوشدر يا آندين خطبه لك لر ني ار خيبلر غه طوپلار تيوشدر المطهرين من القدم الى الرأس كبي بدعت اولان مدحدر اعتقاد اسلامه منافي اولان شهادت ايلان مسلمان لر نك باشلر ني فايغر تمزغه تيوشدر «ديمش. حال بوكه بومدحدر حديث ياكه مضمون حديثدر. علماء و مشايخ لر قدس الله اسرار هم كيدلر هر برسى خلاف و بدعت ديودكر ايتمديلر. بلكه سمعا و طاعة قبول ايدوب عامل اولدي لر. مذکور فلسفي و امثالي متقدمين و مشايخ متشرعين لر ي استخفاف ايتدی لر فلسفي مشرب اولاندر بو سوزنك حكمتي و فلسفسي نيدر ديلر و فلسفه اسلاميه هم ديلر آدم لر ني باطل اولان مسلك اوزره ترغيب و تحريض ايدالر و علوم انبيا و احكام شرعيه در تنفير و تلبيس ايدلر نك حضرة موسى عم زمانك اولان سقراط حكيمه ديديلر كه سن حضرة موساي كورب استفاده قيلسانكز ايدى دينللكه ديدى كه نحن قوم مهذبون لاجحة بنا الى من يهذبنا ديو اتباع رسولدن اعراض ايتدی دير كذا في تفسير الخازن. مرقوم

على من استلمه بحق رواه الترمذى وابن ماجه والدارمى وفى رواية الطبرانى عنه الحجر الاسود من حجارة الجنة وما فى الارض من الجنة غيره وكان ابيض كالماء لولامسه من رجس اهل الجاهلية مامسه ذوعاهة الابرىء الحديث فى مشكوة المصابيح. فاسفى نك تكذيب شريعة وتكذيب حديث اولان قربان حقه غمى سوزى «اما بعض بر كمسهر قربان ندى من مقصود فان اعزودر ديب شريعتهمز افتر اويا لاندر» ديو ذكر ايتهمشدر. بو سوزى تكذيب شارع در. زيرا قربان نص قطعى ايله ثابت واياهمز كه مخصوص بر عبادت وتقرب اوچون فان اعزودر. نچه ونچه احاديث صحاح و آثار شريفه ايله ثابت در وغير منسوخ اولان شريعة قديمه در قال الله تعالى فى حق بنى آدم عليه السلام (اذ قربا قربانا فتقبل من احدهما الآية) وقال عز وجل فى حق اسمعيل عليه السلام (و فديناه بديخ عظيم) وقال فى سورة الكوثر (فصل لربك وانصر) دن مفسرين وجوب اضحيه فى آملشر در. ويتقرب باراقه دم وان لم يجب فورد قوله تعالى (ومن يعظم شعائر الله الايه) وعن عائشة رضى الله عنها انه عليه الصلوة والسلام قال ما عمل ابن آدم يوم النحر احب الى الله سبحانه من اهرافه دما وانها لتأتى يوم القيمة بقر ونها واطلافها وان الدم تقع من الله عز وجل مكان قبل ان تقع على الارض فطيبوا بها نفسا الترمذى وحسنه وابن ماجه وابن حبان حزيه وفى الخبر لكم بكل صوفه من جلدها حسنة وكل قطرة من دمها حسنة وانها لتوضع فى الميزان فابشروا ابن ماجه والحاكم وصححه والبيهقى من حديث زيد بن ارقم شرح عين العلم لعلى القارى رحمه الله وره ١٢٨ (وعن زيد بن ارقم قال قال اصحاب رسول الله يا رسول الله ما هذه الاضاحى قال سنة ابيكم ابراهيم عليه السلام قالوا ومالنا فيها يا رسول الله قال كل شعرة من الصوف حسنة رواه احمد وابن ماجه فى مشكوة المصابيح فى باب الاضاحى وقد ثبت ما يوجب المصير الى ذلك وهو ما صح

پرواز فلسفه اسلاميه سنده دير كه «واى جماعت بلنگز واگاه اولنگز مونه قيامت كوني اولور يخشيلر اوچما. حقه كرر ييرنى كوترگان اوگزنى چالورلر ايتنى آشاتورلر آه دين اسلام اسمندن خلقنى زهرلاب ييارولر بيك صور خيانتدر آه دين اسلام غه بو نداين مسخره لك انتهى» كلام پرواز. بو سوزى حديث شريفى تكذيبدر حالبو كه ييرنى كوترگان اوگز وبالق حديثى سلطان المفسرين حضرة ابن عباس رضى الله عنهما روايتى ايله ثابتدر. تفاسير لرده مسطوردر خصوصا تفسير روح البيانده سورة نون والقلم ده مذکوردر اصلى شارع نك بيانى ايله معلوم اولان شى نك كيفيتندن بحث ايدو بدعت ديمشدر.

(وعن ابى سعيد الخدرى رضى الله عنه قال رسول الله صلى عليه وسلم تكون الارض خبزة واحدة يتكفأها الجبار بيده كما يكتفأ احدكم خبزته فى السفر نزل لاهل الجنة فانى رجل من اليهود فقال بارك الرحمن عليك يا ابا القاسم الا اخبرك بنزل اهل الجنة يوم القيمة قال بلى قال تكون الارض خبزة واحدة كما قال النبى صلى الله عليه وسلم فنظر النبى صلى الله عليه وسلم اليها ثم ضحك حتى بدت نواجذه ثم قال الا اخبرك بادامهم قال بالام ونون قالوا وما هذا قال ثورونون يأكل من زائدة كبدهما سبعون الفا متفق عليه الحديث) فى مشكوة المصابيح فى باب الحشر. دخيده فلسفه اسلاميه سنده دير حجر اسود جنتندن ايندى ديو بو يولنده صحيح وثابت اولان حديث يوقدر حجر اسود بر قارا طاشدن عبارتدر ديكان انتهى (قال رسول الله صلى الله عليه وسلم نزل الحجر الاسود من الجنة وهو اشد بياضا من اللبن فسودته خطايا بنى آدم رواه احمد والترمذى وقال حديث حسن صحيح وعن ابن عباس رضى الله عنهما قال رسول الله صلى الله عليه وسلم فى الحجر والله ليعبثنه الله يوم القيمة له عينان يبصر بهما ولسان ينطق به يشهد

ايتهدر «اعظم نك قولنه اعتبار تيوشلى دگل» ديوموسى
بكى دورت امام نك قولى ايله اشتغال قطعاً حرام دياسه
شبهه يوق ديوسفسطه زمان و مبتدعين قلوبنك بدعت
قولتلوب علماً متشرعين سوزينه ميدان قالمادى و بو-
نلر دين اوغريلرى و مفتن فى الدين لر در . مدرسه
عاليهده مهتن شا كر دلر زياره القبور مجوسلك علا
متيدر ديلر مذکور فلسفه كتابى رد احكام شريعت
غرايى مشتمل و اعتقاد اهل سنته مخالفى و امور
آخرته منكر ابايس پرتلبيس اصولنه مبنيدر (و قال
رسول الله صلى الله عليه وسلم ان اخوف ما اخاف
عليكم المناقق العليم قالوا يا رسول الله وما المناقق
العليم قال عالم اللسان و جاهل القلب فنعوذ بالله من
الخدلان وقد اتفق العقل و النقل على درأ المفاسد
و دفعها مقدم على جلب المصالح و انهم مصداق قوله
صلى الله عليه وسلم سيخرج فى آخر الزمان قوم حدث
الاسنان سفهاء الانام ضعيفة القبول و اهية الافكار قولهم
قول خير البرية يدعون الناس الى القران و يهرقون
عن الاسلام . و فى رواية النسائى (يخرج) فى آخر الزمان
قوم كان هذا منهم يقرؤون القرآن لا يجاوز تراقيهم
يهرقون من الاسلام مروق السموم من الرمية لايزا-
نون يخرجون حتى يخرج آخرهم مع المسيح الدجال
فاذا لقيتموهم هم شر الخاق و الخليفة و عن انس و منه
ان رسول الله صلى الله عليه وسلم قال رأيت ليلة
اسرى رجلاً تقرض شفاهم بمقاريض من نار
قلت من هو لاء خطبا امتك الذين يقولون مالا ينعلمون
و يقرؤون كتاب الله ولا يعملون به .

امضالر

بورى اويانندن تورلى وولصندن تورلى قريه دن
فرق ايكي امام .

عنه صلى الله عليه وسلم انه ضحى بكبشين املحين احد
هما عنه و الآخر عن امته فقروى هذا عن عدة طرق
من الصحابة و انتشر مخرجه فلا يبعد ان يكون مشهورا
ابن عابدين فى باب الحج عن الغير و رقه ۳۸۷ قال فى
ردالمحتار اذا انكر اصل مشروعية المجمع عليها بين
الامة فانه يكفر نقل عن الحلوانى لو انكر اصل الوتر
و اصل الاضحية كفر . باب اضحيهده و رقه ۵۳۰۶ منه افترا
و بالاندر ديگان سوزى نص جايله و حديث مشهوره منكر
مبتدع اولديغنده شبهه يوقدر . فنغوذ بالله من علم لا ينفع .
فلسفى لر حقنده شفاء شريف لقاض العياض رحمه الله
عبارتى بويله در و كذلك من دان بالواحدانية و صحة
النبوة و نبوة نبينا صلى الله عليه وسلم و لكن جوز على
الانبياء الكذب فيما اتوا به ادعى فى ذلك المصلحة
بزعمه اولم يدعها فهو كافر بالاجماع كالمفلسفين انتهى
و دضى فلسفه اسلاميه سنده دير «صراط كوپرى يوقدر
جنته كره چك عباد الله فرشته لر كبرى منگو لك رحمته
مستغرق اولورلق بر حالده اولاچق رندن كجه و صارق
لره آطلانوب كيدر كه محتاج اولاچق لر مى اويله ايسه
بونداين حكايله لر ايله شرعمنك يوزينه قاره يافمق
هيچ بر منگه در سمت دگلر» ، ديگان انتهى منه رحمته
مستغرق اوله لر ديگان سوزى جنته انكارن مشعر در
زيره فلسفى لر عالمنك قدمنه ذاهبلر در و آنلر دير -
لر كه علم اولديسه رحمته مستغرق اولده ياته چونكه
آنار هيولى و صورة اثبات ايدالر اوشبو جهتن حشر
و نشره منكر اوله لر نظم العلومده كلور

فلسفى لر نك اصول لر ن بيان ايدار

هيولى صورت اثباتى بلادر

بودر ده فلسفى لر مبتلادر

بو قولى باطله باعث بيانه

قدم اثباتيدر فاني جهاننه

بدن حشرنى منكر فاسفيدر

ملل اربابنه غير خفسيدير

پرواز اوفى و عبد الله بوبى موسى بيكى رد شر-

يعت قيلالر عبد الله بوبى حقيقت و توغريلق نام اثر نك

زمان اوزگاروی

صحابه کرام زمان لرنک مباح وزینة دنیایه منه مک اولمادن منع ایدوب هم عیب صانالور اولدی ومن بعد مستحب درجه سنک عیب صانالوب مستحب نی قویغان غافل لری دشنام ایدلور ایدی و صوکره بر زمان تنزل ایدرک سنه نی قویغان نی عیب صاناب مرور ازمان ایله واجب و فرض لرنی قویغان و حرام لرنی قیلغان ذات لری عیب لی کورر لرن و قبیح عد قیلور لرن ایدی حاضر بوز ما نمزده بو اش لرنده عیب صانالوب اولوب بلکه بعضی بر حرام شی لرن مستحسن صانالوقده اولوب کیتدی فقط کافر اولوق عیب صانالوب وبالکلیه دین اسلام دن چقهق اولماسون دین اسلامده یاشاب منگو تموغده قالنماسون دیه علماء شریعت رحمهم الله تعالی الفاظ کفر افعال کفر نی بیان قیلوب اسلامیتده فالدررغه طرشد یلر، ایمان و اعتقادنی بوزه تورغان لفظ و فعل لرنی قیلدی کیمسنه لرنی توبه قیلدوب مسلمان چیلقک برقرار اولوق لری او چون بعضی بر مساهل و مخطیء و جاهل مغرور لری الفاظ کفر یا که افعال کفر سبب لی تکفیرده قیلدی لرن یعنی بو سوزدن بو اش دن توبه قیل کافر اولور سین دیو حق شریعت نی کوسناروب اسلامیت کا رجوع غه و قرار داد اولمه ارینه خدمت ملیه و دینه ده اولدی لرن توفیق بخت و سعادت ابدی کا اهل لاری توبه قیلوب نائل غفران اولماغه سبب چی اولدی لرن. بعض بر لری مصر اولوب شقاوة ابدی کا سبب لرنی توزوب علمأ شریعت رحمهم الله تعالی حضرت لرنینه قارشى توروب کفر عارضی و اسباب کفر لری یوق دیوب انکار ایله گنه قناعت لنمای چریده لره یازدروب عوام و جاهل لری آزدرمق اسلامیت دنده چغاروب قویوق صد دنک اولدی لرن؛ و بیکینیف کبی جاهل مغرور لری خلاف نصوص و اجماع امة اولان شینی نجات عهومی دیرک ابلیس ملعون نک خدمتینه مال و جان لرنیک آیامای کرشدیلر زیره بویله اولورسه

اکفارده بتار اسلام ایله کفر آراسنده فرق ده قالماز تمام حریة کامله حاصل اولور اباحیون اشتر اکسیون مذهبی قوه لنور دیه اهل السنة و الجماعه مذهبنه توزاق قور دیلر. بر ملا بالاتفاق اباحیون نی کافر دینسه صدقه ویرر گاده یول اوگر اتدی لرن صدقه ویرمکلر نک فائک اولور می اولمازمی بلما بلیکه نادانلق ایله گنه تکفیر قیلماسه علم و شریعت ایله تکفیر قیلسه هم تکفیر قیلد. غن صودده طانماسه هیچ شی اولماز بزم مونک بر اهل علم نی تکفیر قیلدیغی او چون صدقه ویرمشلر ایدی گواهلر ایله صود خضورینه اخطار ایدلر کده بو کیمسه سبب علماء و انکار شریعت قیلدیغی او چون شریعتیز جه کافر توبه قیلمازسه ابد الابد جهنمده مغلذ اوله چق دیو صود خضورنده اقرار قیلدی گواهلریده حاجت اولمادی صود حالنچه قویدی. مذکور کیمسنه یینه عرض و ناموسنی دعوی ایدرک صدقه رضا بولهای صیزد غه رفع قیلدی صیزد همان مسئله نی حالنچه اثبات چریمه سز قایتاردی حاضرده جاهل عوام لرن پری صودیم کافر فلان کیمسه دیو یورته لرن خسر الدنیا و الآخرة اوله چق کفرندن رجوع قیلماسه کفر عارضی غه لا اله الا الله کلمه طیبه سی فائک ویرمیدک ابدی خسرانده قالا جق در. (نغوذ بالله من الخذلان فی دین الاسلام) و بو دید کلریم دن تکفیر گاتخریض آکلشلماسون اگر چندیکه بر مؤمن وجه شرعی سز بر مؤمن نی تکفیر قیلسه موجب کفر بر شی لرن اولمایوب اوزی کافر اوله قی در احتراز قیلوق بیک لازم در ایمان نی کافر دیمک لازم اولدغندن الفاظ کفر ایدکنک شبهه یوقدر حدیث شریف لرن ایله ثابت در. ع. خ.

اظهار حقیقت

محترم محرر افندی!

اوشبو مکتوبنی «دین و معیشت» مجله سینک بر کوشه سینه درج ایتمه کتونی رجا ایدرم.

«وقت» غزتہ سینک ۶۰۶ نچی نومروسندہ، «مدر سہ سز مدرسار» عنوانی مقالہ نك تحتندہ، بوغرسلان اویازی، ایسکی یرمک «قریہ سینک آخوندی حسن اللہ بہا الدینف: «موسی افندی نك» «شورادہ» دہ یازوب کیلہ طورغان مقالہ لرینی بز نك طرفہ بعض مدرس واملر مدرسہ لرندہ درس ایتوب اوقتورغہ باشلا۔ دیلر» دیب یازووینہ قارشو، شول طرف نك بعض ااملری: «بز مدرسہ لر مزده آنلرنی درس ایتوب اوقوتی مز، حسن اللہ آخوند بز نك حق افترا ایتکان» دیب کاغد یازوب امضا ایدیشوب دوخاونی صابر ائیہ۔ غہ مراجعت ایتہرگہ قرار ویردی کلری یازمش وحسن اللہ آخوند نك سوزینی تقویہ ایچون، بوغرسلان آخوندی دارف افندی حسن الدین اوغلی رحمانقولف کند طرفندن «وقت» غہ یازوب دیہدر: «کویہ کہ بو امضا صاحبی ااملر بیک درست ایتہلر، چونکہ، ہیچ بر سینکدہ مدرسہ سسی یوق؛ ہیچ برسی عمرندہ بر بالاغہ سبق اوقوتماغان و بونلر نك سوزلری درست و حق ایدیگنہ بوغرسلان اویازی مسلماناری ہمہ سسی یمین ایلہ شہادت ایتہ چکلر در.»

ظن ایدرسم، عارف آخوند نك بویلہ چہ عموم بوغرسلان اویازی ااملرینہ افترا و بہتان سویلا۔ دیگندہ شک، شبہہ یوقدر. (طرف مسلمانلرینک ییبنندن قطع نظر) وبلکہ، بالعکس، عارف وحسن اللہ آخوندلرک کندیلری «مدرسہ سز مدرسار» دییوگہ بحق لایقدرلر؛ ظاہرا مدرسہ لری بولسہدہ حکما یوقدر.

عارف آخوند کندسی بوندن مقدم ۱۰ سندنلر، بوغرسلان شہرینہ کیلوب معالم اولدیقی وقت اجتہاد ایدوب بالارغہ ترتیبلی روشک تعلیم بیرمش وشول

وقت بونک اجتہادی وترتیب ایلہ تعلیم بیرروی سایہ سندہ اطراف غہ ایشدیلوب بک آز زمان ایچندہ زور شہرتدہ قازانمشیدی وشہرت قازانوغہ لایقدہ ایدی.

اولوقت ایسپراونیک آقچورین (مسلمان) چنا بلری معارف اشینہ غایت یاردمہ اولوب، مدرسہ لرینی مکمل بر طرزده اشلاتلردی وشونک ایلہ بر ابر خلقدہ قولدن کیلگان قدر یاردمک اولدیلر. مدرسہ نك بر قسمندہ کتب خانہ تشکیل ایدوب، تورلی غزتہ وژورناللر آلدر و ب، بو کتبخانہ دن دگل طلبہ لر: یکشنبہ وغیری پر ازدنیک کونلرندہ پریکاز چیکلر دہ کیلوب افادہ استفادہ ایتہلر و تراختیرلرغہ باروب کون اوزون اچوب، بیلیارد اویناب اوطرودن طیپلا باشلامشلر ایدی.

عارف آخوندنی خلق اوزلرینہ امام ایدوب آلدیقدن صو نك اشلر بالعکس و بام باشقہ بولوب چقدی: مدرسہ نی قارامی، درسکہ کر می، اطرافدن کیلگان طلبہ لرینی قبول ایتہی، یومرقہ، تیری، ایت کیپلر ایلہ سودا ایتہ باشلادی.

بنا علیہ، تیز کوند، مدرسہ نك دگل اسمی؛ جسمیک بتہ باشلادی. باشقہ ااملرغہ کیلسہک: آلاز هر فشنی مدرسہ لرون جلتوب، تیوشلیچہ بالالرنی جیناب تعلیم بیرودہ آرمی، تالمی دوام ایسلر.

«ایسکی یرمک» حسن اللہ آخوندغہ کیلسہک . . . . .

(موسی مذہبی قبول ایتوچی) مدرسہ سینک مادی جہتی بر قدر یخشی بولسہدہ، (اولک مرحوم یونس حاج نك . . . . . سایہ سندہ) معنوی جہتن اعتبارغہ آلساک آرطق حکمتلی اش یوق! کندسی زاوود فوردروب بر نچہ سنہ لر دن بیر و کیر یچ صو قتروب صاتو، کومچ صالدروب صاتو، ایگن جیناو وشونک ایلدہ بر ابر

قش کوننده اورنبورغ غه باروب مای، کون ایتک آلوب فایتوب سودا ایتو ایله مشغول بولادر. مدرسه سنده گی معلمی: قایسی ۴ - ۵ یل عسکر لکده خدمت ایتوب فایتقان یفره تر وقایولری هیچ بر اصول تربیه و تعلیم کورمگان آدملر در.

غزته گه یازوب، بن فلانچه اوقوتام، غیری اماملر بنم اوقوتومه قارشی کیله آلاهیچ اوقوتیلر، «مدرسه سز مدرسلر» دیه کشی اوستنه افترا سویلاب طورر لق اشلری یوقدر. یوقاریده یازدیغم سوزلر بو افندی ترجمه حاللرینک بر جزئی قسمی غنه در، «دین و معیشت» صحیفه لری صغدر لک اولورسه تفصیلی روشده دخی یازاچغم. «بوغرسلان، آیتف» اداره.

موندن اول یرمک نک کیرپچی حسن الله توغر.

سندده شول طرفنک بر کشی «سرفوم حسن الله نک (وقت) غزیته سینک ۵۸۰ نچی نومیرنده یازغان مقاله سنده گی مدرسه دیکانی اوزینک کرپیچ زاوودی موسی سوزینی قبول ایتوچی مدرس دیکانی، حسن الله نک اوزی. معلم دیکانی اوزینک کرپیچ زاوودنک باش بولو براق اشلاوچی تیمافی اورص طلبه وشا کردلر دیکانی شول زاووده اشلاوچی یالان آیا. قلی مارجه لر، درس ایتو ایسه شول مارجه لر غه حسن الله نک شورانی پراوات قیلوب سویلاوندن عبارة بولسه کرک» دیب یازغان بولسه ده بز اشا نماینچه مجله گه یازمغان ایدک. محترم آیتف نک اشبو مکتوبته قاراغانده اولسگی مکتوبده گی سوزلر ده بتونلایوک یالغان بولسه کرک.

بزم معلملر

بو صوک سنه لرده ملتیز آراسنه معلم نامی ایله بر طاقم آدملر تارالدیکه: قسقه چه غنه ایتکانده فائده لرنندن کوب ضررلری اولدی. فایده قاراما معلملر بولغان، یرده افتراق، نفاق بلالری ایله خلقمز مبتلا وبو بلادن توتلا آلمای آبتریلار. صوک بو قدر بلالر معلملر سببندنده اول معلم لرنیندی حیوانلر؟ بزم ملت شو قدر بدبخت منی؟ آنلر نک اکثریتله علملری نصل؟ آنلر ده دین و ملت قایغوسی اولامی؟ شو فکر لر البته هر کسنگ باشنه کلونده شبهه یوقدر. بن اوزم کوب معلم نامن آغانلر ایلان اوتور شدم. بک یخشی مشاهده ایتدم آنلر عموما اوزلرن خدام المته دیوب یوروچی خدام القورصاق لردر. ملت! ملت! دیه ندا قیلوب یورسه لرده آنلر نک شو سوزلری آقچه! آقچه! دیمکنن عبار تدر. اوزلری عموماً علم جهتندن صای نه عربیات بکره ک ضعیف نه اخلاق بک نچار، وبونک اوستنده ماته خدمتلری کوب تیهن محله اما ملری، آخوندلری، علمالری اوستنه هیچ تار تدمای

افترالر یازوغه ماهرلر در. بوندای وجدانسنزلر کله چک ملت آتاسی اولاقچق بالالرمزی تربیه ایدرسته ملتیز خراب اوله چقنده شبهه می وار؟ ... جمله دن بر سی: خاطب اللیل «ایدل» غزته سنده کوردمگه: شول وجدانسنز (عبدالنطیف صفی الله افندیلر استثناء) طومسکی معلملری یارم عصر گه قریب دینگه و ملتک خدام، سیبیریانک ک قارا زماننده کلوب نه قدر دینی و ملتی آچقان آخوند حمیدف جنابلرینه هیچ او یالما ی افترالر یازمشلر در که: آندن آرتق افترا قیلیمقه ممکن اولماز. اول افترالرنی یازوچی لر طبیعی یوقاریده دیدکم کبی خدام القورصاقلر در. آنلر نک جهالت یمشلری ایدکن اثبات، قویاشنک بارلغن اثبات کبی لرومسز شی در. حتی بر ایکی سوزدن عبارة عربی عباره نیده اوقورغه اقتدارلرندن کلاماز، شول وجدانسنز لر شهر مزده نفاق، افتراق دوامنه جان تن ایله طرشلر. جمله دن اوتکان سنه واعظ نامنده برینی

معلمه کنگه آلو مسئله سنده خلقنك ا کثري آله او يا -
 غنده و بر نچه گنه ذات آلو يا غنده اوله قده بوصو -
 گفی بر نچه متعصب او عناد قوتی ایلان خلقدن آیر
 لدیلر. واعظ ایسه شو وقت خلقه بنم ایچون آیر
 لشمه گز! طباغینی تویدررم دیه آلمدی. اوزنك
 قورصاغی ایچون اهالینی ایکی گه آیردی. بوموی
 انسانیت؟ بومی اسلامیت؟ بونلر نك اشلرن سویلاب
 بتور گسزدر. بو سنه ده بر نچه جاهل معلملر مسئله
 سنده اهالیده افتراق بار. ای مسلمانلر! بوندا ی
 وجدانسز خادم القورصاقره آلدانماسقه ایمدی وقتدره
 عزیز بالار کزی شوندا ی ملت آزغنلر نیدن تربیه
 ایتدرو گز ایچون عندالله مسئل اولاچقسز! آنلر
 نك اخلاقن امتحان مجلسلرنده کوردگز حتی شوندا ی
 مجلسلر دهده برسی برسی ایلان صوغشوغه جیتدردای
 جانجالاشوب، بن گنه اهالیگه یغشی کور نیم دیب
 بر برسن جفتورغه طرشه لار. بونلر دن دینه و ماته
 ندای فائده کوتمک کرک؟ ! . . .

بزم طومسکیده اولان خادم القورصاق اولان معلم
 نامن آله نلره اوزمنی پر و تیبست بیر و گه بور چای بلام.
 بو کونه قدر معلملر دن عموما ملته بر آز فائده
 اولمازمی دیب امید ایتسه ماهه امیدلرم بوشقه چقدی.
 بونلر توغر سنده مثل ایدرب شو شعرنی اوقیم:
 و کنتاری زیداً کما قیل سیداً * اذا انه عبدالقفاو اللهازم.
 سیبیریالی

قصیده

ایا دین مبین قدرین بیلانلر اهل انصاف لر
 توکالوم کوز لرنك یاشین قریب اندراس اولمش
 کیل ای شرع شریفه آشنالو اهل یارانلر
 زوالی بیک قریب اعداری چوق ازدیاد اولمش
 قنی کتب الفتاوی هم قنی اخلاق دینییه

که آر بابی آز اوب چوق کوکل لرن انطماس اولمش
 نه یرده قالدی عالم لریله عام لرنلر
 بولار یرنده جاهل لرن جهانک هر یره تولمش
 ترقی زمان فکر نك هب شیخ شهابلری
 حوادث زمان ایله جمعی هبتلا اولمش
 که قایسی اوی لره کر ساک غزیتلر ایله توامش در
 کور رسن دین کتابلرینه بر قارش توزان قونمش
 ا گر مجلس یاپار لرسه اولور حضر تلمری تورده
 که باشلر لرن کزیت لرن دن کزیتله احتتام اولمش
 شریعت نه طریقت نه حقیقت نه بیان یوقدر
 کونکل لری اولوب قاسی ایچی ظلمات ایله تولمش
 معارفن مر ادلری معارف آوروپا ویدر
 ترقی دعوالری هب تدنیه انقلاب اولمش
 ا گر بر کسه نك یول باشچسی قارغه دلیل اولسه
 دلیل اولور اول کسه یددیان بیک حق مقال اولمش
 اشنك باشنك بر فاسق و یاخود مبتدع اولسه
 دلالتی اولور شره که شرکه مقتدا اولمش
 ایر شهز سه ا گر بر کسه یه توفیق ربانی
 کوکل کوزی اولوبن کور ضلالت اختار اولمش
 دیانتک ا گر بر کسه نه ثابت قدم اولسه
 فرار ایتسه بو اشرار دن نه کوزال بختیار اولمش
 دریغا آه نه متنه لرن ظهور ایتدی بو عالم ده
 نیچوک بز کوتالوم خیری زمان آخر زمان اولمش
 جدید آرندی نه آرندی بس فساد اختلاف آرندی
 آرادده هم شقاق هم نفاق افتراق اولمش
 ساچلمی هر یره تجم عداوتنك ایگن لری
 فساد یغهور لریله اول ایگن لرن استقا اولمش
 شریعت باغ بوستاننی طریقتک کاستاننی
 حر امیلر ایدوب یغما که قورتلر استیلا اولمش
 کیلنگلر ای یارانلر اغلایالوم آه و آه ایدوب
 ایر شدی غر بتدبو دین رسول الله خبر ویرمش
 کهر شی نی زمانه نسبت ایدارک بو جاهل لرن
 کوکل لرنده ذکر حق که بردن انتفا اولمش

بخارا دن

بخارا ده (بورچه) اسملى هجوى بىر مجموعه نشر اولمقده ايهش. ناشرى استرلى باشندن كوچموش عبدالرحيم خلفه اوغلى عبدالرحمن شعمانوف ايهش. ويانكه گوييرناسى اكرچى قىريه سينك ملا محمد حضرت بالاسيده قاتوشه ايهش. بونك وصيلرى اولان احمد گراى حاجى ويعقوب افندى، بو بالانك بويله كمر اهلر ايله يورما كينه دقت ايتسه لر ايكان ديب يازالز (وقت) غزيتيه سينه عين شين امضاسيله مقاله يازوچى نى شول شعمانوف ديب يازه لر.

دوما.

دومانك ۲۸ نچى آپريل مجلسنك يال ايتو مسئلهسى قارالديقى وقت ديپوتات حاصم محمدى مسلمان فرانسويه سى اسمندن مسلمانلر نك جمع كون هم ايكي عيد كونلرن بايرام ايدوب خر يستبان بايراملر نده يال ايتماولرينه دائر بر نطق سويلامشدر.

ابتدائى تعليم حقنده قانون لائحهسى.
(اوچنچى باب تعليم قسمى نك آخرى.)

(۱۸) ابتدائى مکتبلر ده او قوچيلر نك طوغان تلر ينگ اسنمهالننى آرتدروهر بر اورن هم هر بر قوم اوچون خصوص قانون بوينچه تعيين ايتلور.

(۱۹) ابتدائى مکتبلر برهم ايكي كلاصلى غمه بولنوب اولگسنده تعليم مدتسى ۴ يل، ايكنچي سنده ۶ يل بولادر.

تنبيه: وقتلى اولهراق بر كلاصلى مکتبلر ده تعليم مدتسى اوچ، ايكي كلاصلىلر نده بيش يل بولورغه ده رخصت ايتوله در.

(۲۰) مجلسى احوالاتقه قاراب، ايكي كلاصلى مکتبلر نى تيك يوقارى شعبه ار ندنگنه عبارت ايتوب هم بر كلاصلى مکتبلر نى ده فقط اولگى توبه ننگى شعبه لر ندنگنه آچار غه هم كوچمه مکتبلر تاسيس قياورغه رخصت ايتوله در.

(۲۱) اوشبون نظامنامه ده كورسه تلگان ابتدائى مکتبلر نى

تيا تر و غيبت زنا كبر هم عجيبيله ريسا آرا ده هم شقاوتله عداوت ازدياد اولمش خاتون لر دن حيا پرده سنى بىدى بو ميقر و بلر اويات كيندى ناموس بتدى زير هدين غيرتى سونهش خاتون قز دن حيا پرده سنى ير تقان بو اهمقلى ناموس غيرت تمام بتهش ديوتلك اختيار اتمش مصور لره شارع لعنت اتمش نهى ايدار ايكن كور رسن بارچه اوى لر نك ايچى صورت ايله تولمش ايا شاعر يتشور بو قدرله اكتفا ايله نيچه يازساك ديانت بابنه ياشلر يوزاق اورمش امضا محفوظ.

تورلى خبرلر

باكو.

باكوده اون بىدى بيوك فيرمه لر يانغين ايله تلف اولنوب ضرر ايكي يوز بيكدن زياده حساب ايدىيورلر.

قرال ايدووارد.

ويليكابر يتانيه وايرلانديه قوالى ايدووارد ۷ نچى ۲۳ نچى آپريلده وفات اولمشدر.

ايدووارد ۷ نچى ۱۸۴۱ نچى سنه دنيا يه كيلوب ۱۹۰۱ نچى سنه ۲۲ نچى غنوارد. قوال ايدووارد ۷ نچى اسميله تحنكه اولطر مشدر.

تعزیه تيلغرامى.

دولت دوماسينك ۸۹ نچى مجلسنده دوما رئيسى غوچكوف قوال ايدووارد دنك وفاتنه دائر نطق ايراد ايدوب دوما اسمندن تعزیه تيلغرامى يبارونى سويلى. هر بر اسكاميه دن ديپوتاتلر طرفدن رضالق طاوشى ايشلدكى وقت، يالغز پوريشكيويچ عدم رضالغنى بيان ايتهدر.

بنون ديپوتاتلر پوريشكيويچ ايله كوب طارتشقان بعدنده دوما اسمندن خارجه ناظرى آرقلى تيلغرام يبارورگه قرار ويرلر هم پوريشكيويچنى دومانك اوچ مجلسندن ايسكلوچيت (استثنا) ايتلر.

قاراب تریبه ایتوچیلر نك کیلش سوی بوینچه اویزدنی (عارادسکوی) اوچیلشنی صاویت طرفندن تعیین ایتلور. مکتبنك بناسی حفظ صحت قاعده لریه موافق بولوینه شاگردلر نك ده بر معلمگه ایلملی دن آرتماوینه اعتبار قیلنور. ع ینکییف. نور. آخری وار.

خارجی خبرلر

قطایده برنچی ویستوفکه.

اشبو سنه ۹نچی مایده برنچی دفعه طارغوژا پرومیشیلیننی ویستوفکه اولابقدر.

ویستوفکه ۷-۸ آیله دوام ایده جك، بونك از دانیاسی بك مزین اولوب نرسه لرینی میدانغه قویو ایچون نهمه طارغوژی فیرمه لرندن ۲۱ ذات مشا رکت ایده جکدر.

نیمس لر نك دیدکینه کوره بونك کی ویستوفکه یاورو پاده هم آمیریقاده بو وقته قدر اولغانی یوقدر قطایلر بونی میدانغه چغارو ایچون کوبدن بیرو حا ضر انوب کامکده لردر.

پاشا قرال.

انگلتره قرالی ۷نچی ایدو وارد اولسگاج اوغلی غیورگی تحتکه او طردی. مشروطیتقه صادق بولور غه بهین ایتدی. غیورگی بحریه مکتبنده تحصیل ایتهمشدر.

انکلزلر بونك تریبه سی اورنده دگل دیلر.

اوسکوب.

آلبانیایلر ترک عسکرینه فارشی صوغشوب ۳۲ کشینی اوتوروب و جراح تلاب ۱۵۰ دانسه ملطق ۴۸ پاشچیک پاترون هم بیک چوق آزقلرینی آلمشدر. بیلغار د.

بیلغار ددن چکامش تیغراف خبرینه کوره صیربیه حدودنده استراژنیکلر ایله آلبانلر آراسنده قاتی بر سر اژنیه اولمشدر.

آچو هم آنارنی اداره ونظارت قیلو حقنده غی فاعده لر توبه نده گی تاسیساتلر غده یورتله در: زور لر هم ایر ته نچک مکتبکه یورودن محروم بولغان بالالر اوچون آچولغان یکشنبه هم آحشام مکتبلرینه اوشاندق اوز لرینک ایکی کلاصلی مکتب دائر سنده گی عومی معلو ماتارن یاخود تجارت، هنر و صناعت که هم قریه معیشتینه وغیر لرگه دائر خصوصی (اسپیتسیالنی) معلو ماتارن کیگایتر گه، طول طررغه اوفغان اوسه بالالر یاخود زور کشیلر اوچون تاسیس ایتولگان یکشنبه کلاصلری هم آحشام کور صلرینه یورتله در.

(۲۲) بر هم ایکی کلاصلی ابتدائی مکتبلر ده تعلیم یلینک باشی ده آخری ده اویزدنی (عارادسکوی) اوچیلشنی صاویت طرفندن تعیین ایتوله در. لکن، بهر تقدیر، یللق اوقو کونی شهر لرده ۱۸۰، قریه لرده ۱۶۰ دن کیم بولماسقه تیشدر.

(۲۳) بر هم ایکی کلاصلی ابتدائی مکتبنی بتر گانلککه شهادتنامه آلور اوچون امتحان قاعده لری معارف نظارتی طرفندن نشر ایتوله در.

(۲۴) هر بر مکتب قاشنده کتبخانه بولور غه هم ضرور بولغان درس اسبابلرینک مجهوعه سی بیولور غه تیشیلدر.

۴نچی باب.

اوقوچیلر حقنده

۲۵ ابتدائی مکتبلر گه دین آیور ماسندن قطع نظر بلهن هر بر طبقه وهر بر حالده گی بالالر قبول ایتوله در.

(۲۶) تعلیم عومی دائره سنده گی ابتدائی مکتبلر ده اوقتو بوش بولور.

(۲۷) مکتبده اوقوچیلر نك مددی. مکتبنک بناسینه S. یوقاریده باصامش لائحه فقط دولت دو ماسنده غی کا میسیه نك قراری در. دو مانک عومی مجلسنده مذاکره گه تو یلاچغی بار ئلی. شونک اوچون بو لائحه حاضر گه قانون فرضی غنه بولوب تورادر. ع. ینکییف.

اورنبورغ خبر لری.

تورمه کتبخانه سته دائر.

اورنبورغده ولايت حبسخانه سنده مسلمان مجبو-
سليرينه مخصوص كتبخانه آچو خصوصده توريميني
اينسپيكتورغه ايكنچي دفعه مراجعت ايتدم. اينسپيكتور
جنابلري جنالمش كتابلرني غوبير نسكي پرايمنيغه
توريميني آتدلينهغه اسپيسكه وفاتالوغلريني روس-چد
يازوب كيتوررگه فوشدى. وكتابلارنڭ كوبلگنه
قاراب مخصوص اشكاف قويدورورمن ديه وعده
قىلدى.

بناء عليه كتابلر وبشقهچه اعانه قيلورغه وعد
ايتمش ذاتارنڭ اعانه لوييني تيزدن تاپشورلرفنى
اوتنه مز.

اورنبورغلى منهاج الدين افندى شرف الدينى جنا
بلرى كتابلر آلورغه اوچ صوم ويردى. هم ۳۴ دانه
كتاب آلوب تيوشلى اورنینه تاپشورلدى. وبشقه وعد
ايتمش افنديلر كوبر. تيزدن معيشت اداره سينه بنم
اسمه تاپشورلرينى اوتنوب شيخ عطار آبرگيلدين.
تليغراملر.

دوماده بال ايتومسئلهسى قارالو مناسبتيه اورنبورغ
مسلمانلرى اوز بايراملرنك يال ايتوب خريستيان باير-
ملر نده اشدين وسوده دن توقتالو مجبور بولماوينى تلاب بوتلا
كلرينى دومانك مجلسينه عرض ايتونى صوراب دومار ئيسنه،
مسلمان فر اقسينه سر ئيسنه هم اورنبورغ غوبير ناسندن
صايلانغان ديد، تاتلرغه مخصوص تليغراملر يوللاديلر

اداره دن جوابلر

محترم داملا سهران الاسخافى جنابلرينه!
مقاله كزنى اوزيگنر بيارماينچه طور وكز سببلى
آراغه باشقملر كروب كيتدى. آراسن اوزمگان بو

لسه كز شول كويونچه بارغان بولور ايدى. مقاله كز
آراسن اوزيگنر اوزگانگه كوره قـصـورنى اوستومزگه
آلاسور كيلمى. اختيار سز يوكلانته سز ايكان يوكلارمز
شول بز اوگرانگان كشى، مقاله لر يگنرني وقتيله مجله گه
درج ايدرگه هيچ بولمغانك ايكنچي جز (تاريخ اديانغه
رديه) رساله سينه درج ايدرگه نيتمز بار. صوگه سينه
رخصت ايتسه كز جواب بازار سز.

فارغالى ع.ع. افندى گه

ملا صايلاو توغرسند. يازغان مقاله كز امضاس-ز
اولديغى ايچون باصلمى اكرده چين امضا كزنى قو-
يب بيارسه كز درج ايديلور. امضا كزنى ياشر سيگنر
كيلسه اداره ده صاقلانور. مجله ده ع.ع. ديبكنه قوياور.

*****

تصحيح

اوتكان نومرده گى مسجد نيگنرني صالومقاله سنده
اعانه قسمتك احمدجان اون صوم ديه يازلغاننى محمدجان
دويماقايق ديب ار فورغه تيوشلى.

*****

اعلان

باصلوب چقىدى كرامه كوزگوسى نام رساله رحمة
الهيه تجارتمده اولان طوفز تورلى غرابه ايله بو-
وليارنڭ اوزارندن منقول كرامتلر كوسترلوب وپر
نيچه مهم سؤال ايراد اولنور. صاتوله دين و معيشت
اداره سنده قارغاليك عمر خلفه ده بهاسى ۷ تين پوچته
ايله بردن اوستون اولهق شرطيله ۸ تين.

*****

ناشرى محمدولى حسينوف.
محررى فيض خان داودى.

*****

دين و معيشت ژورنالى نك مطبعهسى، اورنبورغده.

Оренбургъ.

Типографія журнала „Динъ ва Магичесъ“.

1910

